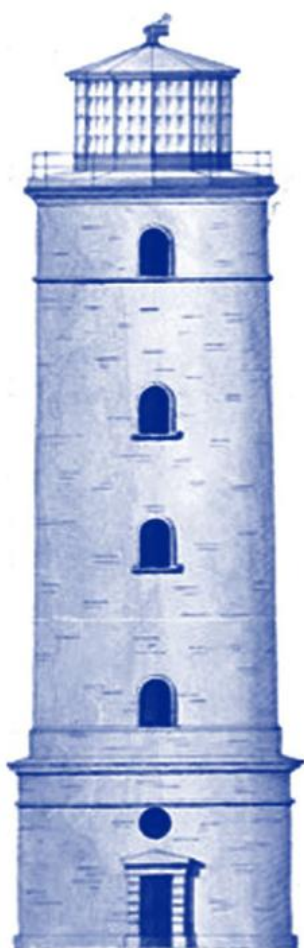

KUSTAVIN KUNTA
TALOUSARVIO 2026
TALOUSSUUNNITELMA 2026–2028

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEINEN OSA	1
1.1. KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	1
1.2. KUNNANJOHTAJAN TALOUSARVIOESITYKSEEN SISÄLTÄVÄT MUUTOKSET	3
1.3. KUSTAVIN KUNNAN TALOUSARVIO VUODELLE 2025 JA TALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2025-2027	3
1.4. KUSTAVIN KUNTASTRATEGIA 2023-2030.....	4
1.5. KUNTALAISTEN HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN	5
1.6. RISKIEN ARVIOINTI JA HALLINTA	6
1.7. TALOUSARVION LAADINNAN LÄHTÖKOHDAT.....	6
1.8. KUNTATALOUDEN NÄKYMÄT.....	7
1.9. KUSTAVIN KUNNAN TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT	7
1.10. VEROTULOT JA VALTIONOSUUDET	9
1.11. KUSTAVIN KUNNAN VÄESTÖ JA HENKILÖSTÖ	9
1.12. MAKSUT JA TAKSAT	9
1.13. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	10
1.14. TALOUSARVIOLAINAT	10
1.15. TALOUSARVION SITOVUUS JA KÄYTTÖSUUNNITELMAN LAATIMINEN.....	10
1.16. TALOUSARVION TOTEUTUMISEN SEURANTA JA RAPORTOINTI.....	11
2. KÄYTTÖTALOUS	12
2.1. YLEISHALLINTO.....	12
2.1.1. VAALIT	12
2.2. TILINTARKASTUSLAUTAKUNTA	13
2.2.1. HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS	13
2.3. KUNNANHALLITUS	14
2.3.1. YLEISHALLINTO.....	14
2.3.2. TOIMISTOPALVELUT	15
2.3.3. MUU YLEISHALLINTO	16
2.3.4. KUNTIEN YHTEISTOIMINTA	17
2.3.5. MUUT PALVELUT	18
2.3.6. MAASEUTUTOIMI	19
2.3.7. MAATALOUSLOMAT	20
2.4. TEKNINEN TOIMI.....	21
2.4.1. TOIMIELIN YHTEENSÄ	21
2.4.2. YHDYSKUNTASUUNNITTELU.....	21
2.4.3. TOIMITILAPALVELUT.....	22
2.4.4. RAKENNUSVALVONTA	23
2.4.5. YMPÄRISTÖN HUOLTO	24
2.4.6. JÄTEHUOLTOPALVELUT	25
2.4.7. LIIKENNEVÄYLÄT	26
2.4.8. PUISTOT JA YL.ALUET	27
2.4.9. LIIKETOIMINTA	28
2.4.10. VESIHUOLTO.....	29
2.4.11. SATAMAT JA LAITURIT	30
2.4.12. ASUNTOJEN VUOKRAUS	31
2.5. SIVISTYSTOIMI.....	32
2.5.1. SIVISTYSTOIMEN HALLINTO	32
2.5.2. OPETUSTOIMEN HALLINTO	33

SISÄLLYSLUETTELO

2.5.3. PERUSOPETUS.....	34
2.5.4. TAITEEN PERUSOPETUS.....	35
2.5.5. KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄKERHO	36
2.5.6. TOISEN ASTEEN KOULUTUS.....	37
2.5.7. AIKUISKOULUTUS.....	38
2.5.8. VARHAISKASVATUS	39
2.5.9. RUOKAPALVELUT	40
2.5.10. KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMINTA	41
2.5.11. YLEINEN KULTTUURITOIMINTA.....	42
2.5.12. MUSEO	43
2.5.13. VAPAA-AJANTOIMINTA	44
3. TULOSLASKELMAOSA.....	45
4. INVESTOINTIOSA.....	47
5. RAHOITUSOSA	48

1. YLEINEN OSA

1.1. Kunnanjohtajan katsaus

Kustavi tunnetaan kuntana, joka on kyennyt tarjoamaan kunnan vakituksille asukkaille sekä kausiasukkaille hyvät ja kattavat palvelut siten, että samanaikaisesti verot ja maksut on pidetty valtakunnallisestikin vertailtuna erittäin alhaisella tasolla. Tämä on edellyttänyt tarkkaa taloudenpitoa. Kustavin kuntastrategiassa vuosille 2024–2030 tähän on sitouduttu tasapainoista ja investoinnit mahdollistavaa taloudenhoitoa sekä maltillista verotusta koskevilla kirjauksilla.

Uuden valtuustokauden ensimmäistä talousarviota vuodelle 2026 on valmisteltu tilanteessa, jossa kuntatalouden näkymät pysyvät heikkoina myös vuonna 2026. Keväällä 2025 tehty kolmevuotinen palkkasopimus kasvattaa kuntatalouden kustannuksia ja lisää kuntasektorin kustannuspaineita, jossa henkilöstömenojen suhteellinen osuus on suuri. Vuoden 2025 aikana työvoimakustannukset ovat sopimuskorotusten vuoksi nousseet noin 2,8 prosenttia, vuonna 2026 nousu on 3,2 prosenttia ja vuonna 2027 nousu on 3,9 prosenttia.

Kustavin kunta on vuosina 2023–2025 toteuttanut merkittäviä investointeja muun muassa Kivimaan koulun peruskorjaukseen ja uuden kunnantalon rakentamiseen. Vuosille 2026–2027 on lisäksi vireillä investointeja, mitkä lisäävät kunnan lainamäärää ja kustannuksia. Taloudenpito edellyttää siten jatkossakin tarkkuutta sekä huolehtimista kunnan toiminnan tehokkuudesta ja taloudellisuudesta.

Tammikuussa 2026 pidettävässä valtuustoseminaarissa on tarkoitus päivittää kunnan strategiaa ja sen toteuttamisohjelmaa sekä valmistella Kustavin kunnan tulevaisuusohjelma vuosille 2026–2030. Tulevaisuusohjelmassa määritellään kuntastrategian tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeiset toimenpiteet kullekin tavoitteelle. Erityisen keskeiseksi tulee muodostumaan tasapainoista ja investoinnit mahdollistavaa taloutta koskevan strategisen tavoitteen ja sen kriittisten menestystekijöiden osuus tulevaisuusohjelmassa, koska se käsittää ne tulojen lisäämiseen ja menojen vähentämiseen johtavat toimenpiteet, joilla kunnan taloutta sopeutetaan.

Tulevaisuusohjelmalla suunnataan kuntastrategian toteuttamista ja toimenpiteitä sekä varmistetaan, että kunta on taloudellisesti hyvässä asemassa vastaanottamaan toimintaympäristön muutoksen asettamat haasteet sekä valmis siirtymään 2030-luvulle entistäkin elinvoimaisempana.

Talousarviota on valmisteltu hyvässä yhteistyössä kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kesken. Kunnan talousarvio perustuu toimijoiden yhteiseen näkemykseen ja parhaaseen saatavilla olevaan tietoon sekä niihin perustuvaan arvioon vuoden 2026 ja suunnitelmavuosien 2026–2028 taloudellisesta kehityksestä. Ajanjakson ennakoidaan tuovan kuntien toimintaan ja talouteen merkittäviä muutoksia esimerkiksi valtionosuusjärjestelmän uudistuksen, kiinteistöverouudistuksen ja uuden saaristolain muodossa.

Talousarvioon sisältyvät veroprocentit määräytyvät valtuuston 10.11.2025 päätökseen perustuen kunnallisveron osalta 5,3 %:n mukaan. Lisäksi valtuusto päätti korottaa vakituisen asunnon rakennusten kiinteistöveron 0,45 %:sta 0,50 %:iin sekä muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveron 1,25 %:sta 1,40 %:iin. Talousarvion valtionosuudet on määriteltä valtiovarainministeriön ennakollisten valtionosuuslaskelmien mukaisesti. Verotuloennusteet on määriteltä Kuntaliiton veroennustekehikon mukaisina.

Kunnanjohtajan esitys Kustavin kunnan talousarvioksi vuodelle 2026 päättyy 38.023 euroa alijäämäiseksi. Kustavin kunnan taseessa 1.1.2025 on aikaisemmilta vuosilta kertynyttä kumulatiivista ylijäämää 3.380.802 euroa. Tämä antaa hyvän lähtökohdan suunnitelmavuosien 2026–2028 taloudellisista haasteista selviytymiseen siten, että talouden tasapainoa voidaan edelleen vahvistaa ja tilipäätöksien vuosikatteet riittävät kattamaan

investoinneista johtuvat poistot. Näin myös kuntalaisten sekä kesä- ja kausiasukkaiden palvelut voidaan turvata sekä toteuttaa välttämättömiä investointeja.

Taloussuunnitelmavuosien 2027 ja 2028 taloudellista toteumaa ei voida vielä riittävän tarkasti ennakoida. Erityisesti tähän vaikuttavat yleinen kustannuskehitys, valtionosuusjärjestelmän uudistuksen vaikutukset ja kunnan elinvoimainvestointien toteutumisen aikataulu. Lainsäädännön muutoksien vaikutus kuntatalouteen on myös vaikeasti ennakoitavissa.

Kustavi edistää vuoden 2026 talousarviolla ja toimintasuunnitelmalla vahvasti kuntastrategian toteutumista. Kunnan elinvoiman lisääminen, kuntalaisten ja asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen ja ympäristöstä huolehtiminen yhdessä tasapainoisen taloudenhoidon kanssa mahdollistavat Kustaville ja kustavilaisille erinomaiset tulevaisuuden näkymät. Talousarvioon sisältyvät lautakuntien toiminnalliset tavoitteet edistävät kunnan palveluiden laadullista ja taloudellista kehittämistä.

Merkittävin talousarvioehdotukseen sisältyvä investointi vuodelle 2026 on monitoimitalon rakennushanke Kivimaan koulun välittömään läheisyyteen sille varatulle kaavatontille. Samanaikaisesti valmistelua jatketaan vuokrakiinteistöjen suunnitelmallisesta kunnostamisesta ja yhtiöittämisestä sekä ikäihmisten ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakaspaikkojen lisäämisestä Jaala-kodin yhteyteen yhteistyössä Palveluasuntosäätiön kanssa. Kunnan nettoinvestointien määrä vuodelle 2026 on yhteensä 1.360.000 euroa.

Lämmin kiitos kunnan luottamushenkilöille ja viranhaltijoille talousarvion valmisteluun osoittamastaan panostuksesta, asiantuntemuksesta ja erinomaisesta yhteistyöstä. Toivotan luottamushenkilöille sekä kaikille kunnan viranhaltijoille ja työntekijöille menestystä vuodelle 2026!

Kustavissa 15.12.2025

Rauno Peltola

kunnanjohtaja

1.2. Kunnanjohtajan talousarvioesitykseen sisältyvät muutokset

Lautakuntien talousarvioesityksien henkilöstökulut on laskettu uudelleen tasopalkkamääritysten ja tulevien, vuoden 2026 palkankorotusten mukaisiksi.

Rakennuslautakunta on kokouksessaan 4.12.2025 tarkentanut investointiosaan varattuja monitoimitalon rakentamiseen tarvittavia määrärahoja vuosille 2026 – 2028.

1.3. Kustavin kunnan talousarvio vuodelle 2025 ja taloussuunnitelma vuodelle 2025-2027

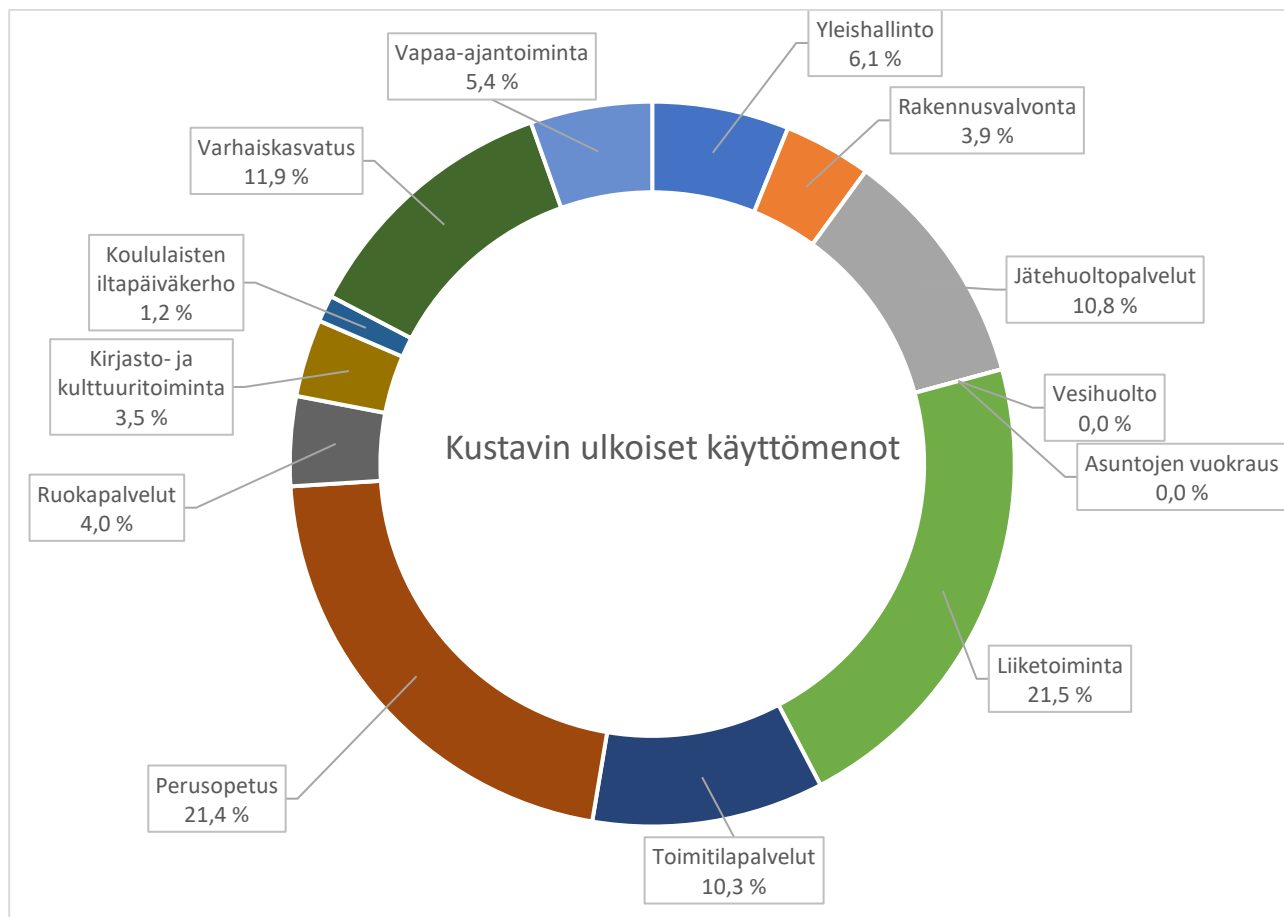
Talousarvioesitys on laadittu siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen ja palvelujen tuottamiseen sekä toiminnan kehittämiseen turvataan vuoden 2026 aikana sekä luodaan pitkäaikaisia edellytyksiä kunnan uuden kuntastrategian toteuttamiselle. Talousarvion laatimisessa on huomioitu erityisesti seuraavat oletukset ja arviot sekä jo tehdyt päätökset:

Talousarvioesitys perustuu sen ennakointiin siitä, että verotulojen kertymä kasvaa maltillisesti ja kunnan kunnallisvero- ja kiinteistöverokertymät toteutuvat talousarvion mukaisina.

Kustavin kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 10.11.2025 säilyttää kunnan tuloveroprosentin ennallaan 5,3 prosentissa. Kunnanvaltuusto päätti edelleen, että vuodelle 2026 kiinteistöveroja korotetaan siten, että vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti korotetaan 0,50 %:iin ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 1,40 %:iin. Muilta osin kiinteistöverot pysyvät ennallaan.

Vuoden 2026 talousarvion toimintatuottojen ennakoidaan olevan 1.477.556 euroa ja toimintakulujen 4.360.025 euroa. Toimintakatteeksi muodostuu -2.882.469 euroa.

Kunnan verotuloiksi ennakoidaan yhteensä 3.670.000 euroa. Valtionosuudet säilyvät edelleen negatiivisena ja niiden määräksi ennakoidaan -186.089 euroa. Tilikauden vuosikatteeksi muodostuu 507.442 euroa, mikä ei riitä kattamaan poistoja. Talousarvion 2026 mukaan kunnan tilikauden tulos on -80.716 euroa. Tilikauden alijäämäksi muodostuu -38.023 euroa.

1.4. Kustavin kuntastrategia 2023-2030

Kustavin kunnanvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 14.11.2022 Kustavin kuntastrategian vuosille 2023–2030. Kunnan visio vuoteen 2030 määriteltiin siten, että ”Kustavi on itsenäinen ja elinvoimainen saaristo-kunta, joka tarjoaa lumovoimaisen, yhteisöllisen ja turvallisen paikan elää, asua, yrittää ja lomailla”.

Strategiset tavoitteet ja niiden saavuttamisen kriittiset menestystekijät on määritelty seuraavasti:

1. Elinvoiman edelläkävijä

- Yritysten ja yrittäjyyden toimintaedellytysten edistäminen
- Matkailun ja tapahtumien edistäminen
- Asukas- ja työpaikkamäärän kasvattaminen
- Keskustan elävöittäminen
- Viestinnän ja markkinoinnin kehittäminen

2. Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen

- Yhteisöllisyyden, osallisuuden ja yhdistystoiminnan edistäminen
- Viihtyisä ja turvallinen lähiympäristö
- Laadukas varhaiskasvatus ja perusopetus

- Taide- ja kulttuuritoiminnan, kirjastopalvelujen sekä liikunnan edistäminen
- Perheystävällinen Kustavi

3. Asuin- ja elinympäristöstä huolehtiminen

- Saaristo- ja selkämeren suojelu
- Ilmastotavoitteiden ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen
- Kunnallistekniikan laatutason kehittäminen
- Puistojen ja virkistys-/viheralueiden huomioiminen maankäytön suunnittelussa

4. Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous

- Toiminnan ja talouden yhteensovittaminen
- Investointien määrän ja laatutason sovittaminen kunnan taloudellisen kantokyvyn mukaisesti
- Strateginen omistaminen ja palvelujen vaihtoehtoiset järjestämistavat
- Korjausvelan pitkänajan hallinnointi ja suunnittelu
- Osaava ja motivoitunut henkilöstö
- Maltillinen verotus

Kustavin kuntastrategiaa toteutetaan talousarvion vuosittaisilla toiminnallisilla tavoitteilla sekä erillisellä strategian toimenpideohjelmalla. Jälkimmäinen on tarkoitus korvata ja toimenpiteitä suunnata alkuvuodesta 2026 päätettäväksi tuotavalla Kustavin kunnan tulevaisuusohjelmalla.

1.5. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaan kunnan on edistettävä asukaidensa hyvinvointia ja terveyttä. Kunnalla on ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisäätöihin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöksensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmistettava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Kunnan on toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkaistava se julkisessa tietoverkossa.

Kustavin kunnan hyvinvointisuunnitelma on valmisteilla. Hyvinvointisuunnitelma valmistellaan edellä mainitun lain mukaisessa laajuudessa ja siinä huomioidaan paikalliset olosuhdetekijät sekä yhteensovitaan hyvinvointialue Varhan vastaavaan suunnitelmaan. Ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen sisällytetään suunnitelmaan.

Kunnan strategian päivittämistä ja suuntaamista tulevaisuusohjelmalla valmistellaan ja linjataan tammi-kuussa 2026 järjestettävässä valtuustoseminaarissa.

1.6. Riskien arviointi ja hallinta

Kuntalain 14 §:n 7 kohdan mukaan valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Huolehtimisvastuu kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä on kuntalain 39 §:n 7 kohdan mukaisesti kunnanhallituksella. Kustavin valtuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joita noudatetaan ensisijaisesti sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä. Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa arvioidaan vuosittain talousarvio- ja tilinpäätösprosessissa.

Sisäinen valvonta käsittää ne kunnan toiminta- ja menettelytavat, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja muut esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon, toiminnassa noudatetaan lakien säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä sekä kunnan omaisuus ja resurssit turvataan.

Kustavin kunnan riskienhallinnassa huomioidaan erityisesti seuraavat riskit:

Strategiset riskit

- Kunnan päätöksentekijöiden ja henkilöstön sitoutuminen uuden kuntastrategian mukaisiin tavoitteisiin sekä tavoitteiden saavuttamisen kannalta kriittisten menestystekijöiden toteuttamiseksi tarvittavien toimenpiteiden aikaansaamiseen

Taloudelliset riskit

- Kunnan toimintatuottojen ja toimintamenojen kehitys
- Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden uudistuksen vaikutukset työllisyydenhoidon kustannuksiin ja valtionosuuksiin
- Vuosikatteen riittävyys välttämättömien investointien toteuttamiseen ilman, että kunta merkittävästi velkaantuu
- Kunnan kaavatonttien markkinoinnin onnistuminen ja myyntitulojen kehitys
- Valtionosuusjärjestelmän uudistuksen vaikutukset

Toiminnalliset riskit

- Henkilöstön hyvinvointi, saatavuus ja osaaminen sekä oikea mitoittaminen

1.7. Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset

kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Taloussuunnitelman tasapainossa voidaan ottaa huomioon talousarvion laadintavuoden taseeseen kertyväksi arvioitu ylijäämä. Kustavin kunnan talousarvio vuodelle 2026 on -38.023 euroa alijäämäinen.

Talousarvioesitys sisältää yhteensä 1.360.000 euron nettoinvestoinnit, joka määrältään ylittää strategian mukaisen investointivaran ja toteutuessaan kasvattaa maltillisesti kunnan velkamäärää. Investoinnit ovat seurausta rakennusten teknisen käyttöiän mukaisesta korjaus- ja uudisrakennustarpeesta. Investointien toteuttaminen on kuitenkin kunnan elinvoimaisuuden ja kuntalaisten palvelujen kannalta välttämätöntä.

Talousarvio 2026 ja taloussuunnitelma 2026–2028 on laadittu tilanteessa, jossa Kustavin kunnan valtionosuudet ovat pysyvästi jäämässä alhaisemmiksi kuin hyvinvointialueuudistusta edeltävänä aikana. Kustavin kunnan valtionosuudet ovat negatiivisia eli kunta maksaa niitä valtiolle. Valtionosuusjärjestelmän uudistaminen osaltaan aiheuttaa epävarmuutta valtionosuuksien tulevasta kehityksestä.

Talousarviossa vuodelle 2026 ja taloussuunnitelmassa vuosille 2026–2028 on käytetty Kuntaliiton verotuloennusteita syksyiltä 2025. Valtionosuuksien osalta on käytetty Valtiovarainministeriön laskelmia valtionosuuksista syksyiltä 2025.

1.8. Kuntatalouden näkymät

Kuntaliiton syksyn 2025 talousbarometrissä on kartoitettu kuntien taloustilannetta. Talousbarometrissä kysymykset osoitetaan kuntien talousjohdolle siten, että arvioitavana ovat kunnan taloustilanne sekä sen kehitys. Kuntaliiton talousbarometrin mukaan kuntien taloudellinen liikkumavara on kapenemassa merkittävästi seuraavien 10 vuoden aikana. Valtaosa vastaajista (lähes 80 %) arvioi kuntansa taloudellisen liikkumavaran pienenevän tulevina vuosina. Erityisen pienenä liikkumavara nähdään asukasmäärältään kaikkein pienimmissä kunnissa.

Lähes koko kuntakenttä on talousbarometrin mukaan lisäsopeutuspainoiden edessä. Valtaosa vastaajista (85 %) arvioi kuntansa sopeutustarpeiden olevan vähintään kohtalaisia. Huomattavia sopeutus-paineita on tänä syksynä useissa kymmenissä kunnissa.

Valtiovarainministeriön vuodelle 2026 laatiman kuntatalousohjelman (Valtiovarainministeriön julkaisu 2025:53) mukaan ”vuonna 2026 kuntatalouden toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan heikkenevän -1,4 mrd. euroon. Toimintakate heikkenee 4,7 prosenttia toimintakulujen kasvaessa ja toimintatuottojen vähentyessä.

Toimintakulujen kasvun taustalla on etenkin henkilöstökustannusten kasvu. Keväällä 2025 sovittu palkkaratkaisu kasvattaa työvoimakustannuksia 3,2 % vuonna 2026 ja 3,9 % vuonna 2027. Kunta-alan ansiokehityksen ennakoidaan ylittävän yleisen ansiokehityksen erityisesti vuosina 2027–2028 sopimus-korotusten ajoitusten ja kunta-alalle sovitun palkkojen ja palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kuntien kustannuskehitystä kuvaava peruspalvelujen hintaindeksiennuste vuodelle 2026 on 3,5 prosenttia ja vuosille 2027–2029 keskimäärin 3,3 prosenttia vuodessa.

Tulojen ja menojen epätasapaino syvenee, sillä vuosikatteet eivät riitä kattamaan nettoinvestointeja ja toiminnan ja investointien rahavirta painuu painelaskelmassa -1,4 miljardiin euroon vuonna 2026 ja edelleen -1,5 mrd. euroon vuonna 2027. Epätasapaino helpottuu hieman vuonna 2028, kun hallitusohjelman mukainen indeksijarru peruspalvelujen valtionosuuteen ja sote-uudistuksen määräaikaisten vähennykset koskien vuoden 2023 valtionosuuksia poistuvat.”

1.9. Kustavin kunnan taloudelliset lähtökohdat

Kustavin kunnan vuoden 2024 tilinpäätöksen mukaan kunnan verotulojen määrä oli 3,28 miljoonaa

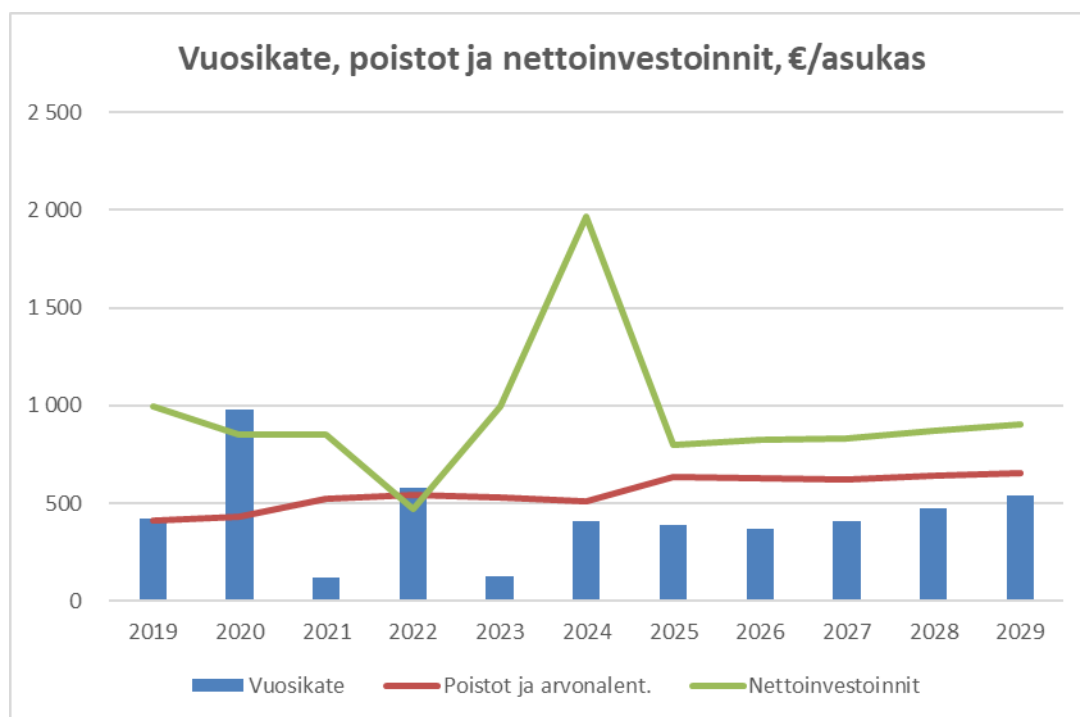
euroa siten, että kunnallisveroa kertyi 1,22 miljoonaa euroa, kiinteistöveroa 1,84 miljoonaa euroa ja yhteisöveroa 0,22 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talousarviossa verotulojen on ennustettu olevan yhteensä 3,67 miljoonaa euroa.

Valtionosuuskertymä vuodelta 2024 oli -0.23 miljoonaa euroa eli Kustavi ei saanut valtionosuuksia, vaan maksoi valtiolle sanotun määrän. Vuoden 2026 talousarviossa valtionosuuksien määrä on -186.089 euroa negatiivinen.

Kunnan lainamäärä oli vuoden 2024 lopussa noin 3,6 miljoonaa euroa eli noin 3.700 euroa / asukas. Talousarviossa vuodelle 2026 lainakannan ennakoidaan kasvavan noin 4,6 miljoonaan euroon.

Kustavin kunnan tilinpäätöksessä 2024 taseeseen kertynyt kumulatiivinen ylijäämä oli noin 3,38 miljoonaa euroa.

Valtionvarainministeriön syyskuussa 2025 julkaiseman painelaskelman mukaan Kustavin kunnan vuosikate jäisi vuosina 2025–2029 merkittävästi pienemmäksi kuin vuosittaiset poistot ja arvonalennukset. Tämä tarkoittaisi, että vuosikate ei riittäisi poistojen kattamiseen ja kunta edelleen velkaantuisi ja tilikausien tulokset muodostuisivat alijäämäisiksi.

Erityisesti on huomioitava, että Valtionvarainministeriön painelaskelmassa ei ole huomioitu Kustavissa jo toteutuneita, päätettyjä ja suunnitteilla olevia investointeja vuosina 2025–2027. Kun kyseisten vuosien nettoinvestoinnit otetaan painelaskelmassa huomioon, ero vuosikatteen ja poistojen välillä kasvaa merkittävästi. Tämän vuoksi kunnan tulee sopeuttaa talouttaan suunnitelmallisesti koko valtuustokauden 2025–2029 ajan.

1.10. Verotulot ja valtionosuudet

Kunnan talousarviossa vuodelle 2026 verotulojen ja valtionosuuksien määrä on arvioitu Valti-onvarainministeriön syyskuussa julkaiseman painelaskelman mukaisesti. Kunnan verotulot ja valtionosuudet vuodelle 2026 muodostuvat seuraavasti:

VEROTULOJEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Kunnallisvero	1 224 788	1 314 000	1 310 000
Osuus yhteisöverosta	216 815	213 000	231 000
Kiinteistövero	1 838 529	2 055 000	2 129 000
Verotulot yhteensä	3 280 132	3 582 000	3 670 000

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Peruspalvelujen valtionosuus	-123 152	-15 966	-40 431
Verotuloihin perustuva v.os. tasaus	-73 328	-70 849	-90 189
Opetus- ja kulttuuriministeriön v.os.	-204 213	-204 213	-208 856
Verotulomenetyksen korvaus	175 023	147 999	153 387
Harkinnanvarainen v.os. korotus	0	0	0
Valtionosuudet yhteensä	-225 670	-143 029	-186 089

1.11. Kustavin kunnan väestö ja henkilöstö

Kustavissa oli Tilastokeskuksen mukaan vuoden 2024 lopussa 970 asukasta. Vuoden 2025 ennakkotieto Kustavin asukasluvusta 9/2026 on 963 asukasta.

Kustavin kunnan luonnollinen väestönmuutos on väestön ikääntymisen ja syntyneiden määrän vähentymisen vuoksi negatiivinen kuten valtaosassa Suomen kuntia. Tilastokeskuksen laatiman ja vuoteen 2045 ulottuvan väestöennusteen mukaan Kustavin kunnan asukasluku kehittyy siten, että vuonna 2030 on 1017 asukasta ja vuonna 2040 on 1098 asukasta.

Kustavin kuntastrategian elinvoiman lisäämiseen tähtäävän tavoitteen kriittisinä menestystekijöinä ovat yritysten ja yrittäjyyden toimintaedellytysten edistäminen sekä asukas- ja työpaikkamäärän kasvattaminen. Nämä tavoitteet edellyttävät suunnitelmallisia toimia kunnan veto- ja pitovoiman edelleen kasvatamiseksi. Yritysten ja työpaikkojen lisääminen vaatii panostuksia elinkeinopalveluihin niin aloittavien yritysten tarpeisiin kuin jo toimivien yritysten tukemiseen.

Laadukas esi- ja perusopetus viihtyisissä ja turvallisissa tiloissa sekä monipuoliset kulttuuri- ja liikuntapalvelut nousevat entistä merkittävämpään asemaan asukasmäärän kasvattamista tavoiteltaessa.

Kustavin kunnan palveluksessa oleva henkilöstö jakautuu toimialoille seuraavasti:

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

	2026
Henkilöstö	
Yleishallinto	4,00
Tekninen toimi	8,85
Sivistystoimi	19,65
Henkilöstö yhteensä	32,50

1.12. Maksut ja taksat

Päätökset maksujen ja taksojen mahdollisista korotuksista vuodelle 2026 päätetään erikseen.

1.13. Suunnitelman mukaiset poistot

Suunnitelman mukaisten poistojen määrä vuoden 2026 talousarviossa on 588.158 euroa, kun ne vuoden 2024 tilinpäätöksessä olivat 496.512 euroa ja vuoden 2025 talousarviossa 616.374 euroa. Investointivaruksen käytöstä johtuva poistoeron vähennys vuodelle 2026 on 42.693 euroa, joka pienentää poistoista kirjattavaa kulua tuloslaskelmassa.

1.14. Talousarviolainat

Vuonna 2026 pitkäaikaisia lainoja lyhennetään noin 543.731 euroa.

Kustavin kunnan hallintosäännön 39 §:n mukaan kunnanhallitus päättää asiat, jotka koskevat talousarviolainan ottamista valtuuston hyväksymän talousarvion tai erikseen tekemän päätöksen mukaisesti.

Kunnanhallitukselle sisällytetään vuoden 2026 talousarvioon oikeus päättää enintään 1.400.000 euron suuruisen investointilainan nostamisesta.

1.15. Talousarvion sitovuus ja käyttösuunnitelman laatiminen

Kustavin kunnan hallintosäännön 36 §:n mukaan talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet, ja tässä tarkoituksessa hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Valtuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat kunnan viranomaisia. Talousarvion sitovuuden suhteen noudatetaan käytäntöä, jonka mukaan talousarvion sitovuus on valtuustoon nähden käyttötalouden osalta tehtävä- ja investointien osalta hanketasolla. Kunnanhallitus ja lautakunnat vastaavat kustannuspaikkatason määrärahoista. Määrärahoihin verrattavia eriä tuloslaskelmaosassa ovat Korkomenot, Muut rahoitusmenot ja Satunnaiset kulut sekä rahoitusosassa Antolainojen lisäys, Pitkäaikaisten lainojen vähennys sekä Lyhytaikaisten lainojen vähennys.

Tuloarvoihin verrattavia eriä ovat tuloslaskelmaosassa Verotulot, Valtionosuudet, Korkotuotot, Muut rahoitustuotot sekä rahoitusosassa Antolainojen vähennys, Pitkäaikaisten lainojen lisäys ja Lyhytaikaisten lainojen lisäys.

Kustavin kunnan hallintosäännön 37 §:n mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvoihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin. Valtuusto päättää toimielinten määrärahojen ja tavoitteiden muutoksista, kun organisaatiota muutetaan talousarviovuoden aikana.

Lautakuntien talousarviot on laadittu kustannuspaikkatasolle ja hyväksytään lautakunnan toimesta toimialan käyttösuunnitelmaksi. Rakennuslautakunnan ja kunnanhallituksen hyväksyttäväksi laaditaan yksityiskohtainen investointisuunnitelma, johon aikataulutetaan tilivuoden investointien sitova toteuttamisaikataulu. Investointisuunnitelma muodostaa valtuustoon nähden sitovan toiminnallisen tavoitteen, jonka toteutumista seurataan kuukausiraportoinnin perusteella.

1.16. Talousarvion toteutumisen seuranta ja raportointi

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausiraportoinnin avulla. Toimialojen kuukausiraportit käsitellään raportointikuukautta seuraavan kuukauden puolenvälin jälkeen ensimmäisessä mahdollisessa lautakunnassa, minkä jälkeen ne viedään tiedoksi kunnanhallitukseen. Kuukausiraportointi käsittää kirjanpidon kuukausittaisen toteuman sekä sanallisen selvityksen mahdollisista poikkeamisista sekä niiden edellyttämistä toimenpiteistä.

Kuukausiraportin lisäksi toimialat valmistelevat tarkemman analyysin talouden toteumista ja tarkentavat loppuvuoden ennustetta kuuden kuukauden osavuosisiraportin muodossa kesäkuun lukujen valmistuttua. Osavuosisiraportoinnissa käsitellään merkittävimmät poikkeamat talousarvioon ja tarkennetaan loppuvuoden ennustetta sekä arvioidaan valtuuston hyväksymien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista. Osavuosisiraportti annetaan kunnanvaltuustolle tiedoksi.

2. KÄYTTÖTALOUS

2.1. Yleishallinto

2.1.1. Vaalit

PERUSTEHTÄVÄ

Valtiollisten ja kunnallisten vaalien organisoiminen Kustavissa säädösten ja annettujen ohjeiden mukaisesti sekä ennakkoäänestyksen järjestäminen kunnassa oikeusministeriön kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

VAALIT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	7 500	5 000	0
Toimintakulut yht.	-15 415	-9 618	0
Sisäiset erät	-4 528	-81	0
Toimintakate	-12 443	-4 699	0
Yhteensä	-12 443	-4 699	0

2.2. Tilintarkastuslautakunta

2.2.1. Hallinnon ja talouden tarkastus

PERUSTEHTÄVÄ

Kunnan hallinnon ja talouden arviointi kunnanvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteamiseksi siten kuin kuntalaissa säädetään.

HALLINNON JA TALOUDEN TARKASTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-7 575	-9 212	-10 230
Sisäiset erät	-9 134	-2 430	-5 199
Toimintakate	-16 709	-11 642	-15 429
Yhteensä	-16 709	-11 642	-15 429

2.3. Kunnanhallitus

2.3.1. Yleishallinto

YLEISHALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-189 997	-169 374	-192 701
Sisäiset erät	-105 725	-83 009	-89 381
Toimintakate	-295 722	-252 383	-282 082
Poistot ja arvonalentumiset	-3 526	-3 526	-3 404
Yhteensä	-299 248	-255 909	-285 486

2.3.2. Toimistopalvelut

PERUSTEHTÄVÄ

Kunnan toimistopalvelut huolehtivat kunnan sisäisistä palveluista, asianhallinnan järjestämisestä sekä monistus- ja ict palveluista kuntalaisia ja kunnan eri hallintokuntia tehokkaasti ja taloudellisesti. Taloushallinnon osalta tehtäviin kuuluvat kirjanpito, palkanlaskenta sekä yleiset toimistotehtävät. Kuntatiedotteen julkaiseminen sekä ulkoinen ja sisäinen viestintä järjestetään toimistopalveluissa viestintäsuunnitelman mukaisesti.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) Arvioidaan kunnan tulevaisuusohjelman laatimisen yhteydessä toimistopalveluiden sekä toimialojen hallinnon ja palveluiden yhteistyön resurssien järjestämistavat ja yhteensovittaminen sekä niiden kehittämis- ja muutostarpeet
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

TOIMISTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	56	50	30
Toimintakulut yht.	-386 772	-350 202	-389 675
Sisäiset erät	419 935	336 653	379 947
Toimintakate	33 219	-13 499	-9 698
Poistot ja arvonalentumiset	-33 219	-35 824	-13 568
Yhteensä	0	-49 323	-23 266

2.3.3. Muu yleishallinto

PERUSTEHTÄVÄ

Tehtäväalue käsittää henkilöstöhallinnon, kunnallisverotuksen, suhdetoiminnan ja edustuksen, avustukset, jäsenmaksut ja asiakirjojen lunastukset.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) a. Jatketaan henkilöstöhallinnossa psykososiaalista kuormitusta vähentäviä toimenpiteitä sekä koulutusta erikseen laadittujen suunnitelmien sekä työterveyshuollon toimintasuunnitelman ja työsuojeluohjelman mukaisesti.
b. Tasopalkkajärjestelmän kehittäminen yhteistyössä henkilökunnan kanssa
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

MUU YLEISHALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	10 964	12 500	13 500
Toimintakulut yht.	-87 411	-75 645	-82 386
Sisäiset erät	17 102	36 005	35 481
Toimintakate	-59 345	-27 140	-33 405
Yhteensä	-59 345	-27 140	-33 405

2.3.4. Kuntien yhteistoiminta

PERUSTEHTÄVÄ

Tehtäväalue käsittää Vakka-Suomen kuntien alueen ja Varsinais-Suomen Läntiset kunnat sekä muun yhteistoiminnan.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) Kuntayhteistyön lisääminen palvelujen tuottamisesta lähiseudun kuntien kanssa (Brändö, Taivassalo, Vehmaa) sekä yhteistyön kartoittaminen laajemmin Turun seudun läntisellä alueella.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
Elinvoiman edelläkävijä
2) Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden yhteistyön syventäminen ja aktiivinen osallistuminen sen toteuttamiseen Vakka-Suomen alueella palvelemaan työnhakijoita ja yrityksiä
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

KUNTIEN YHTEISTOIMINTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-13 316	-15 360	-15 300
Sisäiset erät	0	0	0
Toimintakate	-13 316	-15 360	-15 300
Yhteensä	-13 316	-15 360	-15 300

2.3.5. Muut palvelut

PERUSTEHTÄVÄ

Tehtäväalue käsittää elinkeinoelämän ja kunnan elinvoiman edistämisen sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kunnassa.

Kunnan elinkeino- ja yrityspalveluiden järjestäminen siten, että kunta huolehtii elinkeinotoiminnan harjoittamisen yleisistä edellytyksistä kuten kunnallistekniikan rakentaminen, vesihuollon järjestäminen ja maankäytön suunnittelu sekä yritystoiminnan neuvontapalvelut ja kehittämishankkeiden edistäminen ja niihin osallistuminen.

Kustavin kunnan yritysneuvonnan järjestää seudullinen Ukipolis Oy, johon on keskitetty Vakka-Suomen alueen yritysneuvonta ja yritysten kehittämiseen liittyvät hankkeet. Ukipolis Oy palvelee yritystoimintaa aloitavia ja jonkin aikaa toimineita yrityksiä.

Kunta tukee omana toimintana yritysten ja yhdistysten yhteistyötä, kehittämistä ja hankkeita sekä auttaa rahoituksen hankkimisessa. I samma båt- samassa veneessä Leader-yhdistys rahoittaa ohjelmansa kautta hankkeita ja vastaa myös Saaristomeren kalatalousohjelman toteuttamisesta.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Elinvoiman edelläkävijä
1) a) Yritysalueen kaavoittaminen
b) Kihdin Kierros hankkeen kehittämisen jatkaminen ja yhteistyön syventäminen sekä laajentaminen
c) Kunnan tonttien ja kiinteistöjen markkinoiminen sekä kaavoituksen jatkaminen kaavoituskatsauksen mukaisesti
d) Vesiensuojeluhankkeiden edistäminen koko kunnan alueella yhteistyössä vesiensuojeluyhdistysten kanssa sekä erityisesti Kustavin Flaran alueella
e) Osallistavan budjetoinnin kohdistaminen keskustan elävöittämiseen/viihtyisyyteen sekä keskustaa- man viheralueiden hoidon tason nostaminen
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

MUUT PALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	33 981	8 000	4 500
Toimintakulut yht.	-118 934	-258 291	-188 994
Sisäiset erät	-21 308	-3 197	-14 867
Toimintakate	-106 261	-253 488	-199 361
Yhteensä	-106 261	-253 488	-199 361

2.3.6. Maaseututoimi**VASTUUHENKILÖ**

Vehmaan maaseutupäällikkö

Maaseutuhallinnon lakisääteiset tehtävät hoidetaan Vehmaan kunnan hallinnoimana.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite	
Elinvoiman edelläkävijä	
1) Tehtävien hoitaminen maksatusviranomaissopimuksen mukaisesti.	
-Toimenpiteet:	
-Mittari ja tavoitetaso:	
2) Kuntien välinen yhteistyö	
-Toimenpiteet:	
-Mittari ja tavoitetaso:	

MAASEUTUTOIMI (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-13 222	-15 000	-15 000
Sisäiset erät	0	0	0
Toimintakate	-13 222	-15 000	-15 000
Yhteensä	-13 222	-15 000	-15 000

2.3.7. Maatalouslomat

MAATALOUSLOMAT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	0	0	0
Sisäiset erät	0	0	0
Toimintakate	0	0	0
Yhteensä	0	0	0

2.4. Tekninen toimi

2.4.1. Toimielin yhteensä

2.4.2. Yhdyskuntasuunnittelu

PERUSTEHTÄVÄ

Tehtäväalue käsittää hallinnon ja muun kiinteistötoimen, alueiden käytön suunnittelun, kaavoituksen sekä kunnallistekniikan suunnittelun ym. Rakennuslautakunta toimii lähellä palvelutuotantoa, johtaa ja valvoo hallinnonalansa erilaisten palvelujen tuottamista.

VASTUUHENKILÖ

Rakennustarkastaja

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Elinvoiman edelläkävijä
1) Ankkurilahden ja Paratiisinpuhdin asemakaavojen edistäminen sekä Kustavin yrityspuiston asemakaavoituksen valmistelu.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

YHDYSKUNTASUUNNITTELU (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	14 601	0	0
Toimintakulut yht.	-264 598	-337 360	-275 439
Sisäiset erät	-15 647	-40 052	-49 625
Toimintakate	-265 643	-377 412	-325 064
Poistot ja arvonalentumiset	-7 320	-62 411	-751
Yhteensä	-272 963	-439 823	-325 815

2.4.3. Toimitilapalvelut**PERUSTEHTÄVÄ**

Kunnan omistamien hallintorakennusten lämmön, sähkön ja veden kulutuksen seuranta sekä kiinteistönhoito.

VASTUUKENKILÖ

Kunnanrakennusmestari, tehtäväalue käsittää kunnan omistamat rakennukset ja toimitilat.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) Päivitetään kunnan kiinteistöjen kuntoarviointit ja aikataulutetaan akuutit korjaustarpeet sekä laaditaan kunnossapito- ja peruskorjaussuunnitelma tuleville vuosille.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

TOIMITILAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	69 027	65 663	56 365
Toimintakulut yht.	-366 012	-280 617	-325 746
Sisäiset erät	267 432	248 717	352 411
Toimintakate	-29 553	33 763	83 030
Poistot ja arvonalentumiset	-87 357	-130 995	-144 265
Yhteensä	-116 909	-97 232	-61 235

2.4.4. Rakennusvalvonta

PERUSTEHTÄVÄ

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen rakennuslupamenettelyn sekä rakennusvalvonnan, korjausneuvonnan ja maa-ainesten ottamistoiminnan valvonnan.

Pääpiirustusten laadun parantaminen. Hyväksytyjen suunnitelmien, määräysten, rakennusjärjestyksen sekä maankäyttö- ja rakennuslain noudattaminen rakentamisessa ja suunnittelussa. Hyvän rakennetun ympäristön aikaansaaminen ennakoivalla ohjauksella.

VASTUUHENKILÖ

Rakennustarkastaja

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Elinvoiman edelläkävijä
1) Vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muutosta vakituiseksi asunnoksi koskevan poikkeamislupamenettelyn sujuvoittaminen. Rakentamislupien käsittelyn tehostaminen. Kouluttautumisen, tiedottamisen ja neuvonnan lisääminen koskien mm. vuoden vaihteessa voimaantullutta rakentamislakia.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2022	01–12 2023	01–12 2024	TA 2025	TA 2026
Rakennusluvut	95	46	46	70	60
Rakennuslupien jatko	5	12	10	10	10
Toimenpideluvut	0	25	26	0	0
Asuinrakennusten luvat	29	2	4	15	8
Käyttötark. muutokset, asuinrak.	2	1	9	10	10
Valmistuneet asunnot	2	6	4	10	5
Maisematyöluvut	20	5	9	10	10
Poikkeamispäätökset	8	18	19	30	25
Suunnittelutarveratkaisut	2	0	3	1	0
Toimenpideilmoitukset	9	13	2	0	0
Katselmukset	260	201	300	300	250
Vastaavat työnjohtajat	145	84	150	81	70

RAKENNUSVALVONTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	108 016	80 000	90 000
Toimintakulut yht.	-110 068	-115 419	-123 340
Sisäiset erät	-18 860	-20 745	-19 988
Toimintakate	-20 913	-56 164	-53 328
Poistot ja arvonalentumiset	-66	0	-2 354
Yhteensä	-20 978	-56 164	-55 682

2.4.5. Ympäristön huolto**PERUSTEHTÄVÄ**

Ympäristönsuojelun sekä öljyntorjunnan.

Ympäristönsuojelu on ulkoistettu Uudenkaupungin ympäristönsuojelulautakunnalle.

VASTUUHENKILÖ

Rakennustarkastaja

YMPÄRISTÖN HUOLTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	1 684	1 500	1 696
Toimintakulut yht.	-22 197	-20 875	-22 900
Sisäiset erät	-1 177	0	0
Toimintakate	-21 690	-19 375	-21 204
Poistot ja arvonalentumiset	-6 408	-6 408	-6 408
Yhteensä	-28 099	-25 783	-27 612

2.4.6. Jätehuoltopalvelut

PERUSTEHTÄVÄ

Jäteasema-alueen ja jätepisteiden hoidon sekä jäterekisterin ylläpidon. Erikoiskeräysten järjestäminen kunnan toimesta.

Sopimus jätteiden kuljetuksesta, jäteaseman toiminnasta ja jätelaskutuksesta on tehty Jätehuolto M. Helistölä Oy:n kanssa ajalle 1.9.2022 –31.12.2025. Rakennuslautakunta on 24.9.2025 § 87 päättänyt jatkaa tätä sopimusta optiovuosille 2026–2027.

VASTUUHENKILÖ

Kunnanrakennusmestari

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asuin- ja elinympäristöstä huolehtiminen
1) Lajittelumahdollisuuksien lisääminen jätehuollossa sekä kierrätystalouden edistäminen jätehuollossa. Jätehuoltosopimuksen option käyttö Jätehuolto M. Helistölä Oy:n kanssa.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

JÄTEHUOLTOPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	359 587	375 000	360 000
Toimintakulut yht.	-361 274	-328 991	-339 217
Sisäiset erät	-21 690	-15 360	-17 201
Toimintakate	-23 377	30 649	3 582
Poistot ja arvonalentumiset	-3 330	-3 330	-3 330
Yhteensä	-26 707	27 319	252

2.4.7. Liikenneväylät**PERUSTEHTÄVÄ**

Liikenneväylien rakentamisen ja ylläpidon sekä yksityistieasiat.

Kunnan kaavateiden kunnossa- ja puhtaanapito.

Kaava-alueiden teiden päällystekorjaukset.

Tuetaan tiekuntia tieavustuksilla yksityistieverkon tason pitämiseksi mahdollisimman hyvässä kunnossa.

VASTUUHENKILÖ

Kunnanrakennusmestari vastaa liikenneväylien rakentamisesta ja ylläpidosta. Yksityistieihin liittyvistä asioista vastaa rakennustarkastaja.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) Keskustan kaavateiden pinnoitteiden kuntokartoitus ja korjaus.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

LIIKENNEVÄYLÄT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-62 319	-52 850	-54 152
Sisäiset erät	-26 318	-10 000	-21 610
Toimintakate	-88 637	-62 850	-75 762
Poistot ja arvonalentumiset	-50 950	-51 111	-99 084
Yhteensä	-139 587	-113 961	-174 846

2.4.8. Puistot ja yl.alueet**PERUSTEHTÄVÄ**

Puistojen ja muiden yleisten alueiden rakentamisen ja kunnossapidon, istutusten hoidon, puistokaluston sekä leikkivälineiden hankinnan ja kunnossapidon.

VASTUUNHENKILÖ

Kunnanrakennusmestari

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) Keskustan puistoalueiden ja kevyenliikenteen väylien hoidon parantaminen.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

PUISTOT JA YLEISET ALUEET (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-17 974	-9 368	-3 700
Sisäiset erät	-10 237	-5 000	-10 237
Toimintakate	-28 211	-14 368	-13 937
Puistot ja arvonalentumiset	-10 974	-7 174	-7 174
Yhteensä	-39 185	-21 542	-21 111

2.4.9. Liiketoiminta**PERUSTEHTÄVÄ**

Järjestää asiointikuljetusta Kivimaalle yhtenä päivänä viikossa.

Reitit toimivat kutsuliikenteenä.

LIIKETOIMINTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	1 008 361	665 200	878 832
Toimintakulut yht.	-659 484	-652 065	-678 803
Sisäiset erät	-53 595	-39 800	-33 981
Toimintakate	295 282	-26 665	166 048
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 631	-7 000	0
Poistot ja arvonalentumiset	-271 356	-283 727	-268 214
Yhteensä	17 294	-317 392	-102 166

2.4.10. Vesihuolto**PERUSTEHTÄVÄ**

Vesi- ja viemäriverkostojen hoito ja kehittäminen.

VASTUUHENKILÖ

Kunnanrakennusmestari

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) Kunnallistekniikan kunnossapitosuunnitelman päivittäminen
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

2.4.11. Satamat ja laiturit**PERUSTEHTÄVÄ**

Kalastussatamien venesatamien sekä laiturien kunnossapito ja hoito.

VASTUUHENKILÖ

Kunnanrakennusmestari

2.4.12. Asuntojen vuokraus**PERUSTEHTÄVÄ**

Kunnan omistamien vuokrarivitalojen hoito ja kehitys.

VASTUUHENKILÖ

Kunnanrakennusmestari

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) Kunnan vuokrarivitalojen kuntokartoitukset sekä hoito ja ylläpito.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

2.5. Sivistystoimi

2.5.1. Sivistystoimen hallinto

PERUSTEHTÄVÄ

Sivistystoimen hallinto arvioi ja kehittää sivistystoimen palveluja asiakaslähtöisesti ja lainsäädäntöä noudattaen. Sivistyspalvelujen tehtävänä on tuottaa laadukkaita perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen palveluita lapsille sekä tukea kuntalaisten hyvinvointia ja tuottaa kirjasto- ja kulttuuripalveluita. Sivistystoimen palvelut ovat kaikkien kuntalaisten käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Tavoitteena on olla perheystävällinen Kustavi.

Kotouttaminen ja ruokapalvelut ovat siirtyneet sosiaalitoimesta sivistystoimeen 1.1.2023.

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Tasapainoinen ja investoinnit mahdollistava talous
1) a. Toteuttaa ja koordinoi kustannustehokkaasti Kustavin kunnan sivistyspalvelut.
b. Toimialaan kuuluvien palveluiden järjestäminen ja kehittäminen.
c. Naapurikuntien yhteistyön mahdollisuuksien selvittäminen
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

SIVISTYSTOIMEN HALLINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	30 140	20 000	10 000
Toimintakulut yht.	-49 032	-52 676	-56 050
Sisäiset erät	-44 630	-29 966	-34 899
Toimintakate	-63 522	-62 642	-80 949
Yhteensä	-63 522	-62 642	-80 949

2.5.2. Opetustoimen hallinto**PERUSTEHTÄVÄ**

Opetustoimen hallinnossa koordinoidaan perusopetus, perusopetuksen iltapäivätoiminta. Se sisältää myös koulusihteerin palvelut.

VASTUUKENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

OPETUSTOIMEN HALINTO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-65 171	-55 613	-47 358
Sisäiset erät	-73 442	-49 261	-105 030
Toimintakate	-138 613	-104 874	-152 388
Yhteensä	-138 613	-104 874	-152 388

2.5.3. Perusopetus**PERUSTEHTÄVÄ**

Kustavissa asuville oppivelvollisuusikäisille alakouluikäisille tarjotaan opetusta Kivimaan koulussa. Yläkoulu-opetus järjestetään Taivassalossa yläkoulusopimuksen mukaisesti. Tehtäväalue sisältää sisäisen hallinnon ja kiinteistöt, alakoulun opetuksen, oppilashuollon, opetussuunnitelman, yläkoulun, luokkamuotoisen erityisopetuksen, vammaisopetuksen.

VASTUUHENKILÖ

Rehtori-sivistystoimenjohtaja

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) Laadukas perusopetus:
a) Huomioidaan lapsen yksilölliset tarpeet/riittävä ammattitaitoinen henkilöstö
b) Saaristotaitokoulun ideointi ja kehittäminen
c) Uusien pulpettien hankkiminen
d) Lapsiystävällinen Kustavi: Lähikoulun säilyminen, oppilasennusteet
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

PERUSOPETUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	8 029	7 408	17 533
Toimintakulut yht.	-730 820	-700 439	-673 690
Sisäiset erät	-57 934	-96 539	-97 285
Toimintakate	-780 725	-789 570	-753 442
Poistot ja arvonalentumiset	-6 866	-15 747	-19 425
Yhteensä	-787 590	-805 317	-772 867

2.5.4. Taiteen perusopetus**PERUSTEHTÄVÄ**

Tehtäväalue sisältää Vakka-Suomen musiikkiopiston toiminnan. Toiminnan isäntäkuntana on Laitilan kaupunki. Tehtäväalue sisältää Vakka-Suomen musiikkiopiston toiminnan. Toiminnan isäntäkuntana on Laitilan kaupunki. Vakka-Suomen musiikkioppilaitosta ylläpidetään ja hallinnoidaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti.

VASTUUKENKILÖ

Laitilan kaupunki

TAITEEN PERUSOPETUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-19 302	-17 300	-17 300
Sisäiset erät	0	0	0
Toimintakate	-19 302	-17 300	-17 300
Yhteensä	-19 302	-17 300	-17 300

2.5.5. Koululaisten iltapäiväkerho**PERUSTEHTÄVÄ**

Tehtäväalue sisältää koulun yhteydessä toimivan iltapäiväkerhon toiminnan. Perusopetuksen iltapäivätoiminnassa lapsi voi osallistua koulupäivän jälkeen ohjattuun ja valvottuun toimintaan turvallisessa ja virikkeellisessä ympäristössä. Iltapäivätoiminnassa leikitään, askarrellaan, liikutaan, ulkoillaan ja käydään retkillä.

Siellä tarjotaan välipala.

VASTUUHENKILO

Iltapäiväkerhon ohjaaja

KOULULAISTEN ILTAPÄIVÄKERHO (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	8 350	6 000	7 000
Toimintakulut yht.	-40 097	-36 635	-37 605
Sisäiset erät	-23 690	-9 263	-17 478
Toimintakate	-55 437	-39 898	-48 083
Yhteensä	-55 437	-39 898	-48 083

2.5.6. Toisen asteen koulutus

2.5.7. Aikuiskoulutus**PERUSTEHTÄVÄ**

Tehtäväalue sisältää Vakka-Suomen kansalaisopiston toiminnan. Toiminnan isäntäkuntana on Laitilan kaupunki. Vakka-opiston toimintaa ylläpidetään ja hallinnoidaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti.

VASTUUHENKILÖ

Laitilan kaupunki

AIKUISKOULUTUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	0	0	0
Toimintakulut yht.	-24 980	-29 500	-29 000
Sisäiset erät	0	0	0
Toimintakate	-24 980	-29 500	-29 000
Yhteensä	-24 980	-29 500	-29 000

2.5.8. Varhaiskasvatus

PERUSTEHTÄVÄ

Varhaiskasvatuksen lainmukainen perustehtävä on toimia yhdessä lapsen huoltajien kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen huoltajia kasvatustyössä.

Esiopetus edistää tasa-arvoa, tasoittaa kouluvalmiuksia sekä tukee lapsen tasapainoista kasvua ja kehitystä.

VASTUUHENKILÖ

Varhaiskasvatuksen johtaja Maisa Kuusela

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tarjota lapsen kehitystä ja kotikasvatusta tukevaa laadukasta varhaiskasvatusta.
Ammattitaitoinen henkilökunta.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
2) Maksuttomaan varhaiskasvatukseen osallistuminen on mahdollista kaikille (inkluisio), erikseen sovituin kriteerein. Moniammatillinen yhteistyö.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
3) Varhaiskasvatusta toteutetaan laajassa oppimisympäristössä, huomioiden sen turvallisuus, innostavuus sekä toiminnan kehittäminen. Varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetussuunnitelman mukaan huomioiden saariston erityispiirteet.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
4) Digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen ja päivittäminen: uuden älytaulun käyttöönotto. Esi-koulussa opetusmateriaalina digimateriaali. Henkilöstön kouluttaminen. Henkilöstöä koulutetaan täydennyskoulutuksilla ja turvallisuuteen liittyvillä koulutuksilla.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
5) Esioppilaiden uimakoulun toteuttaminen esiopetuksen työsuunnitelman mukaisesti. Toteutuu syksyllä 2026.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

VARHAISKASVATUS (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	11 808	0	0
Toimintakulut yht.	-349 227	-314 224	-375 292
Sisäiset erät	-115 708	-123 915	-140 327
Toimintakate	-453 127	-438 139	-515 619
Poistot ja arvonalentumiset	-252	-215	-3 989
Yhteensä	-453 378	-438 354	-519 608

2.5.9. Ruokapalvelut**PERUSTEHTÄVÄ**

Ruokapalvelut ovat siirtyneet sosiaalitoimesta sivistystoimeen 1.1.2023. Ruokapalvelut valmistaa perusope-
tuksen, varhaiskasvatuksen, henkilöstön ja edustusruokailun tarvitsemat ateriat.

VASTUUHENKILÖ

Ruokapalveluvastaava

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) Ateriapalvelut tuotetaan mahdollisimman kustannustehokkaasti ja ikäryhmille suunnattuja ravitsemus- suosituksia noudattaen. Ruokakasvatuksen osuutta yhteistyössä koulun ja varhaiskasvatuksen kanssa lisätään. Elintarvikehankinnat tehdään kustannustehokkaasti ja tarkoilla ruoanvalmistustavoilla hävikkiruoan määrä minimoidaan. Oma valmistuskeittiö on nopea reagoimaan muutoksiin. Se lisää ruoan arvostusta ja kunnan vetovoimaisuutta. Ruokapalveluvastaava seuraa annos- ja suoritelmääriä sekä ruuan laatua. Kesälomat on keskitetty, joten keittiö on kiinni heinäkuun.
-Toimenpiteet: Ruokapalveluiden käytänteiden hiominen asiakaspalautteiden perusteella.
-Mittari ja tavoitetaso:

RUOKAPALVELUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	54 744	9 000	12 000
Toimintakulut yht.	-124 320	-108 091	-125 911
Sisäiset erät	38 744	38 359	18 486
Toimintakate	-30 832	-60 732	-95 425
Poistot ja arvonalentumiset	-247	-246	0
Yhteensä	-31 079	-60 978	-95 425

2.5.10. Kirjasto- ja kulttuuritoiminta

PERUSTEHTÄVÄ

Kirjaston perustehtävää ohjaa kirjastolaki, jonka mukaan kirjaston tehtävänä on edistää kuntalaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen, kirjallisuuden ja kulttuurin harrastamiseen, jatkuvaan tietojen, taitojen ja kansalaisvalmiuksien kehittämiseen, kansainvälistymiseen, elinikäiseen oppimiseen ja kehittämiseen. Lain mukaan kirjasto edistää näiden lisäksi aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. (Kirjastolaki 1492/2016 ja kulttuurilaki 728/1992).

Kunnan kirjastotoimen tehtävänä on perinteisten ja digitaalisten aineistojen määrällisesti riittävä ja laadullisesti korkeatasoinen hankinta, kirjaston, päiväkodin ja koulun yhteistyön kehittäminen ja lisääminen, kirjastonkäytön ja tiedonhankinnan opetuksen järjestäminen, lukuharrastuksen tukeminen sekä kotiseutukokoelmatyön jatkaminen. Kirjasto järjestää kaikille avoimia asiakastapahtumia. Toimintaa kehitettäessä huomioidaan Yleisten kirjastojen neuvoston strategia. Kirjaston toimintaa ja käytösääntöjä määrittää myös Vaski-kirjastojen yhteistyö.

VASTUUHENKILÖ

Kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) a) Omatoimikirjaston toiminnan vakiinnuttaminen ja toimivuuden kehittäminen käyttökokemusten ja asiakaskyselyn perusteella.
c) Kirjaston asiakkaiden osallistaminen eli kysytään asiakkailta toiveita aukioloajoista, kokoelman täydentämisestä ja tapahtumista
d) Lisätään kokoelmaan lainattavia esineitä kuten esim. liikuntavälineitä yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa
e) Panostetaan kirjastopalveluiden saavutettavuuteen esim. markkinoimalla enemmän Saavutettavuuskirjasto Celian palveluita ja käynnistämällä kirjakassipalvelu
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMINTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	11 126	4 400	3 900
Toimintakulut yht.	-109 906	-103 001	-108 956
Sisäiset erät	-39 529	-38 808	-29 512
Toimintakate	-138 309	-137 409	-134 568
Poistot ja arvonalentumiset	-11 212	-11 812	-12 344
Yhteensä	-149 521	-149 221	-146 912

2.5.11. Yleinen kulttuuritoiminta**PERUSTEHTÄVÄ**

Kulttuuritoimen tehtävänä on järjestää monipuolista, eri-ikäiset kulttuurinkäyttäjät huomioivaa kulttuuritoimintaa yhteistyössä kunnan eri toimielinten, yhdistysten, asukkaiden sekä muiden kuntien kanssa. Kulttuuritoimi jakaa kustavilaisille tai Kustavissa toimiville yhdistyksille yleis- ja kohdeavustuksia.

VASTUUHENKILÖ

Kirjastonhoitaja-kulttuurisihteeri

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) a) Käynnistetään kulttuurikasvatussuunnitelman laadinta b) Kysytään palautetta järjestetyistä retkistä ja tapahtumista c) Lisätään yhteistyötä kunnan eri sektoreiden ja muiden yhteisöjen ja yhdistysten kanssa. d) Järjestetään kulttuurimatkoja ja -tapahtumia. Jatketaan yhteistyötä naapurikuntien kanssa. e) Jaetaan kulttuuriavustuksia paikallisille yhteisöille.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2022	01–12 2023	01–12 2024	TA 2025	TA 2026
Kulttuuritoimen tukemat		12	4	15	15
Kulttuuritoimen järjestämät		14	17	10	10

2.5.12. Museo

PERUSTEHTÄVÄ

Museotoimen tehtävänä on järjestää ja kehittää Kustavin saaristolaismuseon toimintaa. Museotoiminta ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrystä sekä osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä. Museoiden toimintaa ohjaavat museolaki ja museopoliittinen ohjelma. Kustavin saaristolaismuseon toimintaa ohjaa näiden lisäksi museon kehittämissuunnitelma.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
1) a) Kesätyöntekijöiden rekrytoinnin ja työolojen kehittäminen
b) Saaristolaismuseon kehittäminen tapahtumapaikkana
c) Museokortin myyntikampanja eli yritetään myydä enemmän Museokortteja
d) Jatketaan Restart Oy:n kehittämis- ja korjaussuunnitelman mukaisia korjaus-, huolto- ja siistimistöitä
e) Haetaan Museovirastolta avustusta seuraavaksi vuorossa oleviin museorakennuksen korjaustöihin
f) Asennetaan museon pihalle käärmeen karkoittimet
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

SUORITEMÄÄRÄT

Tunnusluku	01–12 2022	01–12 2023	01–12 2024	TA 2025	TA 2026
Kävijät		650	894	1 000	1 000
Tapahtumat		5	5	5	5
Aukiolotunnit		192	212	200	200

2.5.13. Vapaa-ajantoiminta

PERUSTEHTÄVÄ

Järjestöjen ja seurojen toiminnan tukeminen taloudellisesti, koulutuksellisesti ja tiloja tarjoamalla. Kuntalais-ten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tapahtumilla ja erilaisilla tukimuodoilla ml. ikäihmisten päivätoi-minta. Kaikille kuntalaisille vapaa- ajantoimintojen (retket, leirit, tapahtumat yms.) järjestäminen omana toi-mintana ja yhteistyössä urheiluseurojen, yhdistysten ja yritysten kanssa. Liikunnan ja ulkoilun suorituspaik-kojen kehittäminen yhteistyössä teknisen- ja opetustoimen kanssa. Liikunta- ja ulkoilupaikkojen ml. leirima-jan hallinnointi. Nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön järjestäminen kunnan alueella mukaan lukien nuorisota-lon toiminnan hallinnointi, suunnittelu ja toteutus.

Ehkäisevän päihdetyön suunnittelu ja toteutus.

VUOSITAVOITTEET

Painopiste ja tavoite
Asuin- ja elinympäristöstä huolehtiminen
1) a) Vapaa-aikatoimen hallinnassa olevien tilojen ja alueiden asiakaslähtöisyyden nostaminen, saavutetta-vuuden parantaminen. Jatketaan digitalisointia.
b) Tietoon ja tarpeisiin pohjautuva kunnossapito, uudistaminen ja kehittäminen.
c) Opasteiden uudistamisen jatkaminen
d) Suunnistuskartan (2/2) teettäminen yhdessä koulun ja Ahdon kanssa. Tässä yhteydessä suunnitellaan ja toteutetaan kiintorastit.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
Asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen
2) a) Luodaan toimintamalli, joka edistää kuntalaisten osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.
b) Kaksi yhdistysiltaa vuodessa sekä yksi suunnattu yhdistysilta/v
c) Tapahtumien suunnittelu yhteisöllisesti
d) nuorisotyön kehittäminen, talotyö ja liikkuva työ.
e) Ikäihmisten päivätoiminnan kehittäminen yhteistyössä hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin kanssa.
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:
3) a) Liikkumisen edistämisen ohjelman laatiminen vuosille 2026-2029
b) Hyödynnetään liikkumisen edistämisessä Suomi Liikkeelle-avustuksia.
c) Liikuntaneuvonnan toimintamallin kehittäminen ja jalkauttaminen
d) Yhteistyön tiivistäminen naapurikuntien kanssa
-Toimenpiteet:
-Mittari ja tavoitetaso:

VAPAA-AJANTOIMINTA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026
Toimintatuotot yht.	13 890	16 900	22 200
Toimintakulut yht.	-135 029	-165 410	-171 280
Sisäiset erät	-100 063	-92 308	-99 705
Toimintakate	-221 201	-240 818	-248 785
Poistot ja arvonalentumiset	-3 430	-3 848	-3 848
Yhteensä	-224 631	-244 666	-252 633

3. TULOSLASKELMAOSA

KUNNAN TULOSLASKELMA (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%-ero vs TA 2025	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 112 821	791 583	899 461	13,6 %	899 461	899 461
Maksutuotot	723 976	623 319	686 161	10,1 %	686 161	686 161
Tuet ja avustukset	123 955	37 500	43 633	16,4 %	43 633	43 633
Vuokratuotot	642 330	616 230	724 808	17,6 %	724 808	724 808
Muut toimintatuotot	96 971	22 950	103 570	351,3 %	103 570	103 570
Toimintatuotot yht.	2 700 053	2 091 582	2 457 633	17,5 %	2 457 633	2 457 633
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 751 064	-1 678 572	-1 726 060	2,8 %	-1 726 060	-1 726 060
Palvelujen ostot	-2 504 306	-2 377 574	-2 462 592	3,6 %	-2 462 592	-2 462 592
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-548 308	-552 840	-553 291	0,1 %	-553 291	-553 291
Avustukset	-58 962	-104 174	-118 100	13,4 %	-118 100	-118 100
Vuokratulot	-414 185	-378 777	-472 609	24,8 %	-472 609	-472 609
Muut toimintakulut	-15 818	-6 160	-7 450	20,9 %	-7 450	-7 450
Toimintakulut yht.	-5 292 643	-5 098 097	-5 340 102	4,7 %	-5 340 102	-5 340 102
Toimintakate	-2 592 589	-3 006 515	-2 882 469	-4,1 %	-2 882 469	-2 882 469
Verotulot	3 280 132	3 582 000	3 670 000	2,5 %	3 670 000	3 670 000
Valtionosuudet	-225 670	-143 029	-186 089	30,1 %	-186 089	-186 089
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	3 867	2 000	1 500	-25,0 %	1 500	1 500
Korkokulut	-68 700	-78 765	-95 000	20,6 %	-95 000	-95 000
Muut rahoituskulut	-582	-200	-500	150,0 %	-500	-500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-65 415	-76 965	-94 000	22,1 %	-94 000	-94 000
Vuosikate	396 458	355 491	507 442	42,7 %	507 442	507 442
Poistot ja arvonalentumiset	-496 512	-616 374	-588 158	-4,6 %	-588 158	-588 158
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	0	150 000	0	-100,0 %	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	150 000	0	-100,0 %	0	0
Tilikauden tulos	-100 053	-110 883	-80 716	-27,2 %	-80 716	-80 716
Poistoeron muutos	33 470	47 277	42 693	-9,7 %	42 693	42 693
Rahastojen muutos	7 861	0	0	-	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-58 723	-63 606	-38 023	-40,2 %	-38 023	-38 023

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (SISÄISET JA ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot/toimintakulut	51 %	41 %	46 %	46 %	46 %
Vuosikate/poistot	80 %	58 %	86 %	86 %	86 %
Vuosikate, euroa/asukas	413	370	527	527	527
Asukasluku	960	960	963	963	963

KUNNAN TULOSLASKELMA (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	%-ero vs TA 2025	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1 086 167	771 458	872 330	13,1 %	872 330	872 330
Maksutuotot	131 385	111 800	122 500	9,6 %	122 500	122 500
Tuet ja avustukset	123 955	37 500	43 633	16,4 %	43 633	43 633
Vuokratuotot	356 263	347 863	352 993	1,5 %	352 993	352 993
Muut toimintatuotot	54 094	8 000	86 100	976,3 %	86 100	86 100
Toimintatuotot yht.	1 751 865	1 276 621	1 477 556	15,7 %	1 477 556	1 477 556
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-1 751 064	-1 678 572	-1 726 060	2,8 %	-1 726 060	-1 726 060
Palvelujen ostot	-1 854 537	-1 840 380	-1 866 931	1,4 %	-1 866 931	-1 866 931
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-535 955	-543 440	-540 690	-0,5 %	-540 690	-540 690
Avustukset	-58 962	-104 174	-118 100	13,4 %	-118 100	-118 100
Vuokratulot	-128 117	-110 410	-100 794	-8,7 %	-100 794	-100 794
Muut toimintakulut	-15 818	-6 160	-7 450	20,9 %	-7 450	-7 450
Toimintakulut yht.	-4 344 454	-4 283 136	-4 360 025	1,8 %	-4 360 025	-4 360 025
Toimintakate	-2 592 589	-3 006 515	-2 882 469	-4,1 %	-2 882 469	-2 882 469
Verotulot	3 280 132	3 582 000	3 670 000	2,5 %	3 670 000	3 670 000
Valtionosuudet	-225 670	-143 029	-186 089	30,1 %	-186 089	-186 089
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot	3 867	2 000	1 500	-25,0 %	1 500	1 500
Korkokulut	-68 700	-78 765	-95 000	20,6 %	-95 000	-95 000
Muut rahoituskulut	-582	-200	-500	150,0 %	-500	-500
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-65 415	-76 965	-94 000	22,1 %	-94 000	-94 000
Vuosikate	396 458	355 491	507 442	42,7 %	507 442	507 442
Poistot ja arvonalentumiset	-496 512	-616 374	-588 158	-4,6 %	-588 158	-588 158
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	0	150 000	0	-100,0 %	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	150 000	0	-100,0 %	0	0
Tilikauden tulos	-100 053	-110 883	-80 716	-27,2 %	-80 716	-80 716
Poistoeron muutos	33 470	47 277	42 693	-9,7 %	42 693	42 693
Rahastojen muutos	7 861	0	0	-	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-58 723	-63 606	-38 023	-40,2 %	-38 023	-38 023

KUNNAN TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT (ULKOISET ERÄT)

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toimintatuotot/toimintakulut	40 %	30 %	34 %	34 %	34 %
Vuosikate/poistot	80 %	58 %	86 %	86 %	86 %
Vuosikate, euroa/asukas	413	370	527	527	527
Asukasluku	960	960	963	963	963

4. INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIHANKKEET, KUSTAVIN KUNTA

(Luvut 1 000 euroa)	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Investoinnit			
921101 ICT-järjestelmien hankinnat	-10	-10	-10
921102 Maa-alueet	-110	-30	-30
921105 Osallistava budjetointi	-18	-10	-10
921200 Vuokra-asuntojen kunnostustyöt	-70	-70	-70
921205 Klipunkarin saunan muutostyöt	-20	0	0
921206 Leirimajan muutos- ja korjaustyöt	-20	0	0
921214 Päiväkodin korjaus	-50	0	0
921215 Kaavateiden kunnostus	-10	-10	-10
921217 Jätevesiverkoston kehittäminen	-100	-50	-50
921225 Palvelukeskus /ikäihmisten palv. kehitt.	-30	-100	0
921226 Urheilutalon suunnittelu ja toteutus	-810	-1 170	-90
-Tulot:	90	130	10
-Menot:	-900	-1 300	-100
921227 VSS-johtokeskus, katto	-40	0	0
921402 Kuntoradan valaistus	-25	0	0
921403 Luontopolku	-6	0	0
921408 Museon korjaus	-9	0	0
-Tulot:	6	0	0
-Menot:	-15	0	0
921415 Päiväkodin pihan luonnonmukaistaminen	-7	0	0
-Tulot:	3	0	0
-Menot:	-10	0	0
921416 Koulun oppilaiden pulpetit	-15	0	0
921417 Saaristokouluhankkeen suunnittelu	-10	0	0
Investoinnit yht.	-1 360	-1 450	-270
Investointihankkeet yhteensä			
Investointitulot yhteensä	99	130	10
Investointimenot yhteensä	1 459	1 580	280
Nettoinvestoinnit	-1 360	-1 450	-270

5. RAHOITUSOSA

KUNNAN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	396 458	355 491	507 442	507 442	507 442
Satunnaiset erät	0	150 000	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-32 046	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	364 412	505 491	507 442	507 442	507 442
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-2 090 813	-696 700	-1 459 000	-1 580 000	-280 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	56 700	20 560	99 000	130 000	10 000
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	123 131	0	0	0	0
Investointien rahavirta yhteensä	-1 910 982	-676 140	-1 360 000	-1 450 000	-270 000
Toiminnan ja investointien rahavirta yht.	-1 546 570	-170 649	-852 558	-942 558	237 442
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen muutokset yhteensä	0	0	0	0	0
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	1 900 000	800 000	1 400 000	1 500 000	400 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-462 271	-536 437	-543 731	-572 667	-627 667
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-371 032	0	0	0	0
Lainakannan muutokset yhteensä	1 066 698	263 563	856 269	927 333	-227 667
Toimeksiant. varojen ja pääomien muut.	-2 550	0	0	0	0
Saamisten muutos	-65 472	0	0	0	0
Korottomien velkojen muutos	215 609	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	147 587	0	0	0	0
Rahoituksen rahavirta yhteensä	1 214 285	263 563	856 269	927 333	-227 667
Vaikutus maksuvalmiuteen	-332 286	92 914	3 711	-15 225	9 775

KUNNAN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2024	TA 2025	TA 2026	TS 2027	TS 2028
Toim. ja inv. rahavirran kertymä 5 vuodelta	-3 108 906	-3 100 419	-3 309 085	-4 342 488	-3 274 893
Investointien tulorahoitus, %	19 %	53 %	37 %	35 %	188 %
Lainanhoitokate	0,9	0,7	0,9	0,9	0,8
Kassan riittävyys, pv	0	6	0	1	1
Asukasluku	960	960	963	963	963